

Okrog nas

ODGOVOR SOVJETSKI VLA-
DI o bodočnosti Nemčije na nje-
no noto 23. avgusta, ki so ga
veleposlaniki ZDA, Velike Brita-
nije in Francije v Moskvi izro-
čili v torek, predstavljajo samo en
korak več v neskončni vrsti not
in odgovorov, ki so jih izmenjali
to leto. Toda napredka ni videti,
četi da se komentatorji na Zahodu
tolažijo z »odprtimi vrati«
za nadaljnja pogajanja, ki da jih
eni in drugi puščajo za seboj.
Zahodne velesile v tej noti niso
niti za las izpremenile svojega
dosedanjega stališča. Še vedno
vtrajajo na tem, da si četverne
konference zunanjih ministrov
ali predstavnikov višjega ranga
ni mogoče zamisliti brez pred-
hodnih vsenemških volitev, ki bi
dale združeni Nemčiji enoten
parlament in pa enotno vladno.
Četverna konferenca bi imela
poznejše samo nalogo, rešiti vsa
sporna nemška vprašanja ter ta-
ko pripraviti pot za podpisovanje
mirovne pogodbe z Nemčijo.
Sovjeti pa zahtevajo najprej
četverne razgovore in potem vse
ostalo. V okviru omenjenih pred-
logov se torej bife diplomatska
bitka, izmenjava not in odgovorov
na note pa predstavljajo zuna-
nji odraz te borbe. Toda učinek
je isti kot doslej: Vzhodno Nem-
čijo še vedno vsestransko izkori-
šča Moskva, Zahodna Nemčija pa
se čuti kljub nekaterim olajša-
vam, ki so jih prinesle splošne
pogodbe z zahodnimi zasedbeni-
mi silami, še vedno kot zasedena
dežela.

EDENOV OBISK JUGOSLAVI-
JI je v preteklem tednu brez
dvoma pomenil osreden dogodek
za Evropo, za nas Jugoslovane
pa še posebej. Razna prerokova-
nja na Zahodu, posebno pa med
irendentističnimi krogi v Italiji, ki
rešitvah tržaškega vprašanja, ki
da jih bo Eden prinesel s seboj
v Beograd, so bila zama. Kakor
sta izjavila maršal Tito in sam
britanski visoki gost, je šlo v prvi
vrsti za poglobljanje medseboj-
nih stikov, pa tudi za izmenjavo
gledišč o vseh perečih zunanj-
političnih vprašanjih. Razumljivo
je, da pri tem niso mogli obiti
tržaškega vprašanja. Za nas Ju-
goslovane pa pomeni Edenov
obisk še nekaj več: priznanje na-
šemu vodstvu in narodu Jugos-
lavije za njihovo dosledno borbo
na strani zaveznikov v prvi
in drugi svetovni vojni, pa tudi
za dosledno stališče, ki ga je Ju-
goslavija zavzela do moskovskih
diktoratov in vsestranskega prit-
iska na naših mejah. Prav tako
pomeni podporo, ki jo nudi Ve-
lika Britanija jugoslovanski borbi
za mir, mednarodno sodelova-
nje in za popolno neodvisnost.
Povabilo sedanega britanskega
ministra predsednika Churchilla
maršalu Titu, da naj obišče
Veliko Britanijo, to resnico samo
potrjuje.

V okviru jugoslovanskih priza-
devanj za medsebojno sodelova-
nje balkanskih narodov je tudi
obisk NASE VOJAŠKE DELEGA-
CIJE GRČIJI, ki se je pred dnevi
zaključil ter OBISK TURČIJI,
ki sedaj še traja. Pri tem se jas-
no odraža trden sklep vseh treh
držav, da si v slučaju tujege
napada medsebojno pomagajo in
da z združenimi močmi čuvajo
mir na Balkanu. V okviru priza-
devanja za tesnejše mednarodno
sodelovanje je tudi OBISK
FRANCOSKE PARLAMENTARNE
DELEGACIJE naši državi.

Zadnje dni je pritegnil svetov-
no javnost Libanon, majhna drža-
va ob vzhodni obali Sredozem-
skega morja. Zaradi vse ostrejš-
ih očitkov opozicije in napove-
dane stavke libanonskih delav-
cev je moral pobegniti iz države
dosedanji predsednik republike
Bešara el Kuri, ki je bil krona
vseh mogočih pokvarjenosti v
državni upravi. Po njegovem od-
hodu je prevzel vso oblast ge-
neral Šehab. Kazalo je, da bo
prišlo do podobnega položaja ka-
kor v Egiptu. Toda parlament je
še v tork zvečer izvolil novega
predsednika iz vrst opozicije Kamija
Šamuna, ki je takoj napovedal boj
korupciji ter vrsto gospodarskih,
socialnih in upravnih reformov.
Zahteve delavstva, da naj se raz-
pusti skupščina, ker je prepolna
pristašev bivšega predsednika
države, se — kot kaže — ne bo-
do uresničile.

EGIPTOVSKA VLADA je te
dni sprejela več ukrepov. Tako
je prepovedala študentom sodelo-
vanje v političnih strankah in
uvajala obvezno sejanje bombaža
za vse lastnike zemlje. Hkrati
se meni z bivšim nacističnim

Presežke plač je treba res doseči, ne pa samo naračunati

PTUJ, 23. sept. (LP). V petek,
26. t. m. se bodo zbrali v Ptuj
v sindikalni dvorani »Preskrbe«
predstavniki ptujskih podjetij
in bodo s predstavniki NB raz-
pravljali o številnih vprašanjih,
ki izvirajo iz dosedanje prakse
podjetij v zvezi s presežki plač
kakor tudi iz kontrole obračun-
ov podjetij, ki jih je opravila
NB.

Obračunavanje minimalnih in
presežnih plač po podjetjih je
dala pobudo za številna vpraša-
nja, ki ne prikrivajo za nekatera
podjetja resne nevarnosti, tem-
več jih celo opozarjajo na veliko
opreznost, še preden bi prišlo do
težko popravljivih posledic. Vsa
ta vprašanja pa so več ali manj
vezana na neutemeljene očitke,
da je Narodna banka, ki vrši v
našem gospodarstvu med ostalimi
tudi vlogo hladnega računarja
in kontrolorja, močno birokrati-
čna, da se vmešava v posle
podjetij, da zadržuje njihov raz-
voj, da onemogoča izvajanje do-
ločil pravilnikov itd.

Spregovoriti je treba torej s
predstavniki podjetij o vpraša-
nju, kako gledajo na svojo bo-
dočnost kolektivni, v katerih ne
dvigajo produktivnosti, kjer ne
zmanjšujejo produktivnosti stro-
škov, kjer niso stopili na vrat
špekulacij, kjer uporabljajo
najrazličnejša sredstva in na-
čine, da bi prišli do čim višjih
plač, kjer niso izvršili svojih
nalog, kjer niso prodali svojih
izdelkov ali vnovčili svojih
uslug ter dosegli potrebnega iz-
kupčka, ki tvori podlago za
obračun in plačilno izplačevanje
akumulacije, plač in ostalih ob-
veznosti.

Trdo dosedanj izkušnjam lahko
pomoč, da si teh zagotovil do-
slej v Sloveniji ni oskrbevalo več
sto podjetij in z njimi vred tudi
ne nekatera ptujska podjetja.
Bodočnost enih je postavljena
na trile temelje, ker stavljajo
v obračune dohodkov predujme,
drugi zaradi vpoštevanja vred-
nosti nekurantnega ali neprodu-
ktivnega blaga, tretji zaradi ne-
plačanih ali neupoštevanih dol-
gov, raznih sredstev in načinov,
s katerimi so si hoteli pomagati
do čim višjih plač. Primer neke-
ga velikega trgovskega podjetja
v Ljubljani, ki je prejelo od

svojih odjemalcev okrog 78 mil-
ijonov predujma za bodoče do-
bave blaga, doslej pa je krilo z
dobavami le 14 milijonov, je
glede na tako izkazane presežke
ravno tako nevaren za perspek-
tivo tega podjetja kot primer
drugačnega podjetja, ki si je za do-
sego čim višjih presežkov plač
za obračun izposodilo 500.000 din
in jih po potrjenem obračunu
zopet vrnilo. Nič manj nevaren
pa ni tretji primer večjega pod-
jetja v Sloveniji, ki je v obra-
čunu prikazalo vse izterjane ter-
jatve, ni pa prikazalo svojih
dolgov, ki jih namenoma ni pla-
čalo. Ti primeri kažejo na od-
nose, ki so vse prej kot solidni
gospodarski odnosi, temveč le
dirka za presežke plač za vsako
ceno.

Ti primeri niso osamljeni. V
slični in celo enake nevarnosti
je zabredlo celo nekaj ptujskih
podjetij. Neko podjetje v Ptuj
je računalo kot dohodek iz po-
večane produkcije nad en milij-
onski izkupiček za prodana os-
novna sredstva kakor tudi od-
škodnino za obrabo obratovnih
sredstev. Ob takem obračunu je
bil seveda presežek plač mnogo
višji kot v primeru, kjer gre za
iztržek iz dvignjene produkcije.

Drugemu podjetju je pripomogla

znižana stopnja akumulacije do
zvišanja plačnega fonda, pri
tretjem podjetju pa so si v obra-
čunu pomagali s tem, da so
stavili v obračun nad petmilij-
onski plačni fond, niso pa pri-
kazali nad petmilijonskega dol-
ga.

Nedvomno ni težko ugotoviti,
da tako prikazovanje visokih
plačnih fondov mora iti na ško-
do in riziko kolektiva, ki se si-
cer trenutno zadovoljuje z za-
okroženimi vsotami, ne more pa
mu nikdo zagotoviti, da bo dol-
go ostal iznad plačnega minima-
ma. Kjer že ves čas upoštevajo,
da se je treba boriti za zvišanje
produkcije, za tekočo prodajo
proizvodov, kjer se že sedaj ogi-
bajo špekulacij in tozadevnih
posledic, ne bodo kolektivni za-
bredli v nevarnost, ki ogrožajo
podjetja, kjer so tozadevno
hladnokrvnejši.

Razpravljanje o gornjih vpra-
šanjih bo resno opozorilo vsem
podjetjem v Ptuj in ptujskem
okraju v času, ko se še dajo
odstraniti začetne nepravilnosti
in manjše posledice nepravil-
nega razumevanja samostojnega
upravljanja podjetij po proiz-
vajalcih.

O sestanku samem bomo po-
ročali v prihodnji številki.

Pomaga jmo prizadetim krajem v Halozah

PTUJ, 24. sept. (JK). Svestni
članj naših množičnih organiza-
cij si prizadevajo, da bi s poživ-
ljenim delom dostojno pričakali
predstojeca kongresa KPJ in
AFŽ.

V okviru teh priprav je skle-
nilo tudi okrajno tajništvo AFŽ
izvesti akcijo za pomoč našim
Halozam, predvsem najoddalje-
nejšim krajem, kakor so Zetale,
Gruškovje in Stoperce. Te kra-
je je letos še posebno prizadela
velika suša, ki se ji je ponekod
pridružila še toča. V mnogih
hišah je težko za hrano in za
obleko. Zato bi bilo nujno po-
trebno, da organiziramo in pod-
premo v prizadetih šolah mleč-

ne oziroma šolske kuhinje, da
bi najpotrebnejši otroci vsaj v
šoli dobili nekaj toplaga, ob-
nemem pa tudi kaj perila in
obleke.

Požrtvovalne članice AFŽ v
Ptuj bodo zato v začetku okto-
bra prišle z nabiralnimi polami
po raznih hišah. Vemo, da se
vsi borimo z večjimi ali manj-
šimi težavami, ker ustvarjamo
boljši jutrišnji dan v težkih po-
gojih mednarodne napetosti,
vendar pa so mnoge uspeli zbir-
ke dokaz, da večina naših ljudi
ne misli samo nase in da so pri-
pravljeni, dati od svojih skrom-
nih dohodkov tudi drugim, ki
jim je še težje. Razmere v naj-
oddaljenjših krajih naših Haloz
so take, da nujno kličejo pomoči
naše skupnosti, zato se bodo go-
tovo odzvali vsi, ki le količička
morejo. Skupna pomoč je vedno
izdatna, četudi prispevajo posa-
mezniki le majhne zneske.

Ko bodo hodile naše pridne
žene po hišah, dajte po svojih
močeh z dobro voljo in prijaz-
nim obrazom! Hvala vsem spre-
jemamo vsako vsoto denarja in
vsak kos obleke ali perila (za
otroke in za odrasle), ki ga do-
ma ne boste več uporabili, ker
je vam ali vašim otrokom pre-
mahnen, je pa še vedno v takim
stanju, da ga bodo drugi lahko
nosili. Naši tereni bodo v ple-
menitem tekmovanju skušali
zbrati čimveč in s tem dokazali,
da so pripravljeni, lajšati živ-
ljenje svojim tovarišem, ki jim
je trenutno še težko.

Pred „Tedom Rdečega križa“

Teden od 5. do 12. oktobra je
posvečen Rdečemu križu. V tem
času bodo odbori RK v našem
okraju opravili številne naloge,
ki nam jih narekuje naša člove-
koljubna organizacija.

V začetku tedna bodo zagoreli
po haloških hribih kresovi. Ob
njih se bodo razvile tudi kulturne
prireditve. V vsem okraju
bodo odbori RK organizirali 30
kulturnih prireditev in 4 akade-
mije. Ptuj pa bo pripravil eno
izlozbeno okno. Po terenu bo
60 zdravstvenih predavanj in 24
predavanj na obšinskih odborih
o organizaciji RK. V haloških
predelih bomo razpečali 200
zdravstvenih brošur, 15 družin-
nam pa bodo obinski odbori RK
dali prebrižni stanovanja. Vsi
odbori RK bodo poživili pobir-
anja članarine in higienske
aktivne. Protituberkulozna sek-
cija bo obiskala in obdarovala
revne družine jetičnih bolnikov.
Podmladkarji bodo pisali naloge

V Milanu je notiral prosti te-
čaj valut 18. sept. t. l. gram zlata
798 italijanskih lir.

V drugi polovici prejšnjega
meseca so obiskali predstavniki
naše tekstilne industrije Turčijo
v zvezi s turškim naročilom na-
šega tekstilnega blaga in našim
naročilom turškega bombaža. Po-
vsod v Turčiji so bili ljubezno
sprejeti. Ugotovili so, da je Tur-
čija resni interesent za blago
naše produkcije, za katero pa je
prikladen tudi turški bombaž, kar
bo nedvomno vodilo do poglo-
bitve trgovinskih odnosov med
obema državama.

Letošnja udeležba Avstrije na
Zagrebkem velesejmu služi med-
sebojnemu spoznavanju in po-
globitvi jugoslovansko-avstrijs-
kih odnosov in prijateljskih sti-
kov, ki jih podpirajo ukrepi za
poživitev tujkega prometa.

Vodilni avstrijski gospodarski
tehtnik »Internationale Wirt-
schaft« je posvetil eno številko
svojega lista poglobitvi trgovin-
skega prometa Avstrije z Ju-
goslavijo, v katerem je več član-
kov v zvezi z važnostjo Zagreb-
skega velesejma.

S 1. oktobrom t. l. začnemo
dosledno izvajati novo uredbo o
kreditiranju obratnih sredstev
gospodarskih organizacij. V pod-
jetjih se seznanjajo uslužbenci
z novimi predpisi, da bi novi na-
čin kreditiranja pravilno pote-
kal. »Gospodarski vestnik« jim
je ponudil svojo pomoč s član-
kom »Izračun kredita po novi
uredbi«, ki ga je napisal B. Pirš
in je objavljen v št. 51.

Po novih predpisih o naklada-
nju in razkladanju vagonov
stranke niso več dolžne
prijavljati potreb po tovarnih
prevoznih za mesec vnaprej. Pe-
nalzi (pogodbene kazni) se ne bo-
do več plačevali in tudi norme
za nakladanje vagonov ne bodo
več v veljavi. Dosedanje obvez-
no razkladanje ponoči, ob nede-
ljah in praznikih odpade, bo se

Kake dolžnosti in pravice bomo imeli v Ptuj po novem statutu?

PTUJ, 22. sept. (LP). — Na
današnji seji je pripravila prava-
na komisija za sestavo statuta
Ljudskega odbora mestne obče-
ne (LOMO) Ptuj, osnutke trž-
nega in pokopališkega reda in
pravilnika s pravicami in dolž-
nostmi prodajalcev in kupcev
na ptujskem trgu ter pravice
in dolžnosti v zvezi s ptujskim
pokopališčem, da bi se vzdr-
ževal na obih red in da ne bi
nastajala nepotrebna škoda.

Ta komisija pripravlja tudi
osnutke hišnega reda, cestnega
reda, reda na tedenskih in let-
nih sejmih, glavna naloga te
komisije pa je sestava osnutka
statuta za Ljudski odbor mest-
ne občine Ptuj in potrebnih
pravilnikov. Ti osnutki bodo
predloženi v obravnavo in po-
trditve na prihodnjem zaseda-
nju LOMO.

Osnupek tržnega reda zahte-
va od prodajalcev živil na ptujs-
kem trgu odpravo dosedanje
znostne prakse prodajanja
kupčkov in merjenja na žilčke
in uvaža v tržno prakso edina
merila — liter, kg, komad —,
nadalje odpravo prodajanja in
ponujanja po stanovanjih, teh-
njanje z nekontroliranimi teht-
nicami in prodajanje nezdravih
ali skvarjenih živil ter drugo,
česar včasih same gospodinj-
e niso mogle preprečevati. Milej-
še in ostrejša vzgojna mere
(denarne kazni od 20 do 1000
dinarjev) bodo veljale za tiste
prodajalce in kupce, ki se no-
čejo spriznati z dejstvom, da
so njihove pravice vezane na
dolžnosti.

o Rdečem križu, ustanavljali hi-
gienske aktivne, pripravili kul-
turne prireditve in začeli s te-
čajmi prve pomoči. Predvsem pa
bodo odbori RK agitirali med
ljudstvom za pridobivanje pro-
stovoljnih krvodajalcev.

Prosimo vse organizacije, da
omemni teden prepuste Rdeče-
mu križu in da v tem času ne
pripravijo nobenih prireditev.

OO RKS Ptuj

pa vršilo ob delavnikih med 8.
in 18. uro, ko traja redni delovni
čas. Na normalnotirnih progah
bo treba v času med 1. januar-
jem in 30. junijem natovoriti ali
raztovoriti vagon v 8 urah.

Na Zagrebškem velesejmu raz-
stavlja svoje proizvode 1153 raz-
stavljalcev. Iz inozemstva raz-
stavljajo največje svetovne fir-
me z najboljšimi proizvodi z ve-
liko izbiro.

Tvornica vagonov v Rankovi-
čevem je zgradila specialni vagon
za transportiranje transformator-
jev in predmetov, težkih do 60
ton, na progi širine 760 mm, po pro-
jektu biroja za študije železni-
ških vozil »Stroprojeke Beograd«,
ki sta ga izdelala inženirja Dra-
goslav Jovanović in Štefan Mar-
ković.

Že dalje časa se bavijo stro-
kovnjaki vsega sveta s proble-
mom podkovanja konj brez žeb-
ljev. Gre za tem, da bi dosedanje
počasni postopek podkovanja
skrajšali in poenostavili. V to
svrhu so že pripravili električno
napravo za čiščenje kopita pred
podkovanjem, ki poenostavlja in
skrajšuje čiščenje kopit. — Brez
žebeljev podkujejo že dirkalne
konje s pomočjo plastične mase.
Podkve prilipijo na kopito. Pod-
kve iz trde gume (ebonita) so
lahke, ne drsijo in so poceni,
le žal, da so premehe in se pri
naporni hoji hitro obrabijo.

V Londonu bo med 24. in 28.
novembrom t. l. doslej največja
razstava združenja pivovarjev,
za katero je veliko zanimanje
zlasti v državah, kjer pivovar-
ništvo ni razvito. Prikazovala bo
raznovidne stroje za izdelova-
nje piva ter najmodernejše stroje
za izpiranje steklenic, za filtrir-
ranje, izpiranje sodov, specialne
sode za fermentacijo, stroje za
rezanje zamaškov, pastikatorje
itd. Obiskovalcem bo na razpola-
go poskušna brezalkoholnih pi-
jač, sadnih sokov in ekstraktov.

V osnutku pokopališkega
reda so določene dolžnosti in
pravice v zvezi z grobovi in
nagrobniimi napisi. Da bodo
napisi na nagrobnih spomeni-
kih skladni z narodnostjo in
družbeno stvarnostjo v naši
domovini, bo v bodoče pred iz-
delavo napisov na nagrobnih
spomenikih vsebino napisu
odobrila Mestna komunalna
ustanova Ptuj. Po tem določilu
tega reda bodo morali biti
spravljeni v sklad tudi napisi,
ki so nam danes v sramoto po
krivdi vpliva in pritiska oku-
patorja in njegovih potujočeval-
nih prizadevanj. V pravilniku
pogrebnege zavoda pa se pred-
videva določba, da bo za vsa-
kega delovnega človeka dostoj-
en pogreb, neglede na to, ali
ima svojce ali ne, ki bi za to
poskrbeli. V socialistični druž-
bi se ne sme dogajati, da bi
bili brez pogrebne svečanosti
pokopani državljani brez svoj-
cev, čeprav so si z delom za-
služili, da jih spoštuje družba
delovnih ljudi. V osnutku so
tudi predvidene pristojbine za
grobove in grobnice pa tudi
primeri, ko se pristojbine ne
bodo zahtevale (primeri brez
zapuščine). V osnutku pokopa-
liškega reda je tudi predvide-
no, da bo z zapuščinami grob-
nicami in nagrobniimi spome-
niki razpolagala pokopališka
uprava in to pod določenimi po-
gogi. Izkupiček prodanih grob-
nic in spomenikov se bo ste-
kel v pokopališčni fond. Taka
praksa je bila že doslej v ve-
ljavi.

Prekrške proti določilom teh
pravilnikov in redov bo pre-
iskoval in kaznoval sodnik za
prekrške pri LOMO. Predvide-
ne kazni od 20 do 1000 din bo-
do prilagojene teži prekrška,
namenu škodljivosti in nevar-
nosti prekrška.

V pričakovanju, da bodo do-
vršene in začete osnutke dopol-
nili ptujski prebivalci s korist-
nimi predlogi, bo sprejemala
pravna komisija take predloge
in pobude do 29. septembra t. l.
pri tajništvu MLO.

Po večmesečnem spanju - aktivno delo mladine v Podgorcih

Mladina iz Podgore in okolice se je zbudila iz večmesečnega spanja. Že nekajkrat je eden ali drugi mladinec vprašal bivšega sekretarja, če se bo mrtvilo večno nadaljevalo. Toda tudi njemu je ista misel rojila po glavi, dokler končno ni v juniju sklical mladine, ko si je izvolila nov mladinski odbor, za sekretarja pa tov. Bombek Zvonika.

Mladinke so izrazile željo po ustanovitvi kuharskega tečaja v zimskih mesecih. Mladinski odbor bo skušal s pomočjo AFZ temu predlogu ugoditi.

Iz vrst mladine je prišel tudi predlog, da bi mladinska organizacija pripravila izlet. Odbor se je strinjal s predlogom ter v ta namen organiziral v avgustu mladinsko prireditev, pridobilje-

na sredstva pa namenil za stroške prevoza.

Pred nedavnim se je v zgodnjih jutranjih urah zbralo okrog 40 članov mladinske organizacije v Podgorcih in Osluševcih za odhod na izlet v Trakošan. Vreme, ki je bilo tega dne slabo, ni kvarilo razpoloženja. V Trakošanu so si ogledali muzej v gradu ter jezero, nazaj grede pa še grad Borl in okolico.

Za mladino iz Podgore je bil to velik dogodek, še večji pa izlet v Dolenjske Toplice, ki se ga je udeležilo devet članov.

Mladinski aktiv v Podgorcih šteje sedaj 52 mladincev in mladink, upati pa je, da bo tudi ostala mladina začutila potrebo po skupnem delu pri dvigu samega sebe.

„Krompirjevec“ bo sedel leto dni

Ptuj, 18. sept. (LP). Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem v Ptuj se je zagovarjal danes Horvat Franc (1926) iz Hotize št. 31 v okraju Murska Sobota, kmečki delavec, ki je v juliju in avgustu t. l. povzročil pridelovalcem krompirja v ptujskem, ljutomerskem in mariborskem okraju občutno škodo s tem, da jim je ponoči kradel s njiv in vrtov krompir in ga redno prodajal nekemu podjetju v Ptuj, izkupiček 31.313 din pa porabil deloma zase, deloma pa za svojo družino.

Že v preiskavi je bilo dognano, na razpravi pa potrjeno, da je nakradel Horvat Franc v juliju in avgustu t. l. na raznih njivah v ptujskem okraju okrog 1500 kg krompirja in manjše količine v okraju Ljutomer in Maribor, skupaj okrog 2100 kg in ga prodal nekemu podjetju v Ptuj po 14 in 15 din kg, dokler ga končno trgovinska inspekcija ni odkrila kot ljudskega škodljivca. Na razpravi se je Horvat izgovarjal, da je odšel od doma zaradi nespornazuma z družino in da se je zaradi tega potikal okrog, kradel ponoči krompir in ga vsaki dan sproti v Ptuj prodal podjetju za odkup poljskih pridelkov. Od izkupička je poslal družini po pošti več tisoč dinarjev, ostalo pa porabil. Nedvomno je pričakoval, da bo nekega dne razkrinkan ali zasačen pri koristoljubnem početju na škodo neznanih pridelovalcev krompirja, zato je spravil denar na varno, da oškodovanci ne bi prišli do kritja nastale jim škode.

Sodišče ga je ocenilo kot nevarnega škodljivca, ki se je čisto načrtno bavil s tatvino krompirja in ga je obsodilo na leto dni zapor in na povračilo stroškov kazenskega postopanja.

Dokler ni bil prijel škodljivec Horvat je padla marsikatera pikra v razgovorih o tatvini krompirja na škodo ugleda ljudske oblasti, s čimer so hoteli posamezniki prikazovati, da so današnje družbene prilike krive, da je toliko tatvin in da kradajo siromašne družine, da bi se preživele. Z odkritjem pravega krivca pa se je ponovno dokazalo, da se na lahki način preživljajo le tisti posamezniki, ki jim ni za delo in ki mislijo, da ljudstvo ne zna varovati svojih interesov in pravice.

Izgleda, v Ptuj ni pravičnega razumevanja za delovanje ljudske tehnike in zaradi tega društvo ne more dobiti drugih pravičnih prostorov. Vsekakor bodo morali merodajni činitelji v Ptuj rešiti tudi to vprašanje, če hočemo, da bo društvo delovalo kot doslej, oz. da bo sploh še delovalo.

Učite se tujih jezikov

Letos bo nadaljevala Ljudska univerza na gimnaziji v Ptuj z jezikovnimi tečaji in sicer za angleščino, ruščino, francosčino in nemščino.

Vsi, ki se zanimajo za učenje tujih jezikov, naj se prijavijo do 1. oktobra t. l. ravnateljstvu gimnazije v Ptuj.

Ravnateljstvo gimnazije Ptuj

Plesni oder na šolskem igrišču na Polensaku

Ne samo domačini, tudi marsikak tujec pride na Polensak. Saj je celo letak za gasilsko tombolo vabil, naj le pridejo ljudje od blizu in daleč, ker je tukaj najlepša razgledna točka v ptujskem okraju.

Prav zares. Ko se povzpneš na Polensak, uživaš razgled in se čudiš. Nikjer na širokem svetu še nisi namreč videl take vaske osnovne šole, ki bi imela na igrišču postavljena kar dva odra: enega za plesalce, drugega pa za godbenike. Misel ti uide k učiteljem in učiteljicam na Polensaku in ne moreš razumeti njihovega navdušenja za ples, katerega prav gotovo posredujejo pionirjem. Drugače ne bi bilo tukaj vseh teh priprav.

Ustavi se, dragi človek! Po pravici ti bomo povedali. Kje je že 14. september? Nedelja je bila takrat in gasilska četa s Polensaka je priredila tombolo. Z dohodkom želi namreč pokriti nedograjeno gasilski dom, kar je res nujno potrebno. Gasilci so šolsko igrišče spremenili v veselični prostor. Prizadejali so mu nešteto lukenj, v katere so zabili kole za mize in klopi. Plesni oder in oder za godbo so okrasili z zelenjem in vejami, katere so naklestili v šolski živi meji. Tudi šolsko tablo s stojalom so si izposodili, da so nanjo napisovali srečne številke.

Se danes se pogovarjamo o slabo razprodanih tombolskih kartah, ker se, seve, pač ne znajo same razpečavati. V ušesih nam še brnijo nečloveški glasovi z veselice, ki so se razlegali v noč in niso pustili počivati ljudem, ki so v zgodnjem jutru začeli delati. Se sedaj se nam smili mali Franček, ki je moral z materjo in očetom doživeti veselico. V ponedeljek zjutraj se je prižal v šolo vesele bled in do smrti utrujen. Desnica mu ni mogla držati peresnika in oči so se same zapirale. Součenci so ga pomilovalno gledali in pustili, da je zaspal in spal, ko so oni računali in pisali. Albinke pa sploh ni bilo v šolo, ker se njena mama po veselih noči ni zavedala njenih dolžnosti do otroka-solarja.

Prav zaradi veselice, brez katere niso mogli prestati niti starši niti njihovi otroci, sta Branko in Albinke izgubili bogat šolski dan. Nikdar več se jima ne bo povrnil.

Tudi pravcati škandalovi, ki so se odigrali na gasilski veselici, še nismo pozabili. Prizor, ko je zakonski mož Matjašič, blaginjak našega občinskega odbora, svojo lastno ženo metal ob tla, nam noče zbledeti.

Zadnji nedeljski razglas, kjer nam je naše gasilsko društvo javilo, da bodo člani po hišah pobirali prostovoljne prispevke za gasilski dom, ki naj ja ne bodo nikjer nižji od 100 dinarjev, nam je odkril, da tombolski in veselični dohodek ni zadosten.

Gasilski blaginjak Martin Tuš, ki je dolgoleten in poživljen gasilec, je takoj prvi dan po veselici osebno popravil in odpejval vse kole in deske in izpraznil del šolskega igrišča. Nič izmed gasilcev pa ni prišel, da bi odstranil še plesni in godbeni

Dopisi uredništvu

oder. O čiščenju igrišča ne govorimo. Pionirjem so ostali razmetani papirji in črepinje razbitih steklenic. Tudi po šolsko tablo s stojalom so šli sami, ker jo pač dnevno uporabljajo.

Predsednika Martina Beca in vse člane gasilske čete je vredno vprašati, kdaj bo šolsko igrišče rešeno vse veselične navlake in očistične odpadkov, ki jih je veselica pustila. Sola ni plešča, sola je učilnica.

Povem še to, da je bilo lani prav tako. Če ne bi pripadniki

naše vojske, ki so se ob priliki svojih vaj ustavili prav na šolskem igrišču, napravili pri tukajšnjih gasilskih nepotrebnega strahu o uničenju veseličnega lesa, bi prav gotovo kar tam počakal na letošnje veselico.

In vendar ugotavljamo, da je šola z igriščem neposredno povezana. Tukaj je prostor, kjer se prosveta in kultura vraščata v naš mladi rod. Početje gasilske čete pa je živ prezir pionirjev in prosvetnih delavcev. — ač

Polensak, 23. septembra.

V Mestnem muzeju snu ejo nove oddelke

Razmah kulturno-prosvetne dejavnosti in nove široke perspektive razvoja vseh naših kulturno-znanstvenih ustanov po osvoboditvi so postavile tudi ptujski mestni muzej pred novo vprašanje: kako razširiti že obstoječo arheološko zbirko, ki je po prizadevnosti aglignega Muzejskega društva pridobila po prvi svetovni vojni lastne prostore in kako poleg nje organizirati še ostale oddelke. — Leta 1949 je bil predan javnosti kulturno-zgodovinski oddenek, ki je brez dvoma eden najbogatejših v naši državi sploh.

Nagla socializacija naše vasi in mehanizacija dela v tem času pa je nujno morala usmeriti pozornost muzejske uprave tudi na spomenike naše kmečke kulture, ki so zaradi navedenih dejstev najbolj ogroženi in mirno lahko rečemo, da jim preti večja nevarnost kakor trenutno v ugodnem zemljišču se nahajajoči arheološki objekti. Vse to je muzejski kolektiv nepristano vzpodbujalo k sklepu, da organizira etnografski oddenek.

Novo področje kompetence Mestnega muzeja po tej vojni je obsejalo in zanimivo, saj se tu stikajo vplivi štirih strani. Ni čudno torej, če hrani relativno mnogo zanimivosti in posebnosti na področju materialne kulture in ni slučaj, če se je ravno v tem predelu z izjemo nekaterih momentov ohranilo več prastarih slovan-skih običajev.

Pri izvedbi omenjene naloge je muzejska uprava naletela na občutne težave, ki so preprečile, da bi se mogla uresničiti že prej. Tako 1.) ni bilo kredita za odkup etnografskih predmetov, ki naj bi pomnožili dokaj skromno število tistih, ki so se dotlej nahajali v skladišču. (Navedene predmete kmečko prebivalstvo, ki je v haločnem predelu dokaj revno, večinoma še uporablja, zato mu moramo pri odkupu plačati vsaj toliko, da si nabavi druge). — 2.) Ni bilo kredita za ureditev razstavnega prostora po izselitvi mehanizacije iz prostora v II. nadstropju bivše dominikanske cerkve.

V tekočem letu pa se more ugotoviti velik korak dalje. S podporo Partije in Okrajnega ljudskega odbora, ki je dobro razumel potrebo po etnografskem oddelku in dobro voljo muzejskega kolektiva so se na terenu odkupili registrirani predmeti s področja materialne kulture, obenem pa se je pričel urejevati razstavni prostor.

Načrt ureditve zbirke predvideva čim bolj razumno in preprosto muzejsko razstavljanje, ki naj, v kolikor se bo največ moglo, postavi predmete v njihovo naravno okolje. To naj bi dosegla predvsem dva interiera haloške hiše in hiše na Ptujskem polju in tematska razporeditev razstavnih predmetov, ki bo zajela 1.) naše poljedelsko orodje in delovne naprave, 2.) hišne dejavnosti in obrt (predenje, tkalstvo ter lončarstvo).

Duhovna kultura bo prikazana s posebnostmi naših običajev in sicer z originalnimi maskami pustnih šem in rekviziti, ki jih uporabljajo pri drugih letnih običajih in momentih v življenju kmečkega človeka. — Končno bodo razstavljeni predmeti, ki predstavljajo ljudsko umetnost, pa tudi vrazvejerstvo in pobožništvo. — Bilo bi umestno, če bi muzejskemu kolektivu priskočili na pomoč z nasvetom pri ureditvi vsi tisti, ki se v našem mestu zanimajo za bodočo razstavo in ki imajo smisel in estetski čut za njeno čim lepšo ureditev.

Upamo, da bo opisani oddenek pripravljen do konca tega leta. Po sredini pa je drug problem, ki ne bo omogočil, da bi ga takoj po ureditvi predali javnosti. To je izselitev mizarne iz I. nadstropja v isti zgradbi. Vse dotlej je namreč nemogoč prehod iz pritličnih razstavnih prostorov v II. nadstropje. V Ptujskem tedniku je bila že večkrat nakazana nujnost, da se razširi na I. nadstropje tudi arheološka rimska zbirka, če hočemo, da bo postala bolj atraktivna in razumljiva najširšim slojem. — Zdi se, da se v Ptuj tega trenutno še premalo zavedamo. — Ali se bo Mestni občini posrečilo pripraviti tovarišu Potrču novo delavnico v Dravski ulici?

Misljam, da bi se morali za to zadevo poboriti vsi tisti, ki jim je pri srcu vsaj malo začeti naših monumentalnih kulturno-zgodovinskih objektov in prosperiteta ter nadaljnji razvoj Mestnega muzeja v Ptuj.

Približuje se VI. kongres KPJ. Delovni kolektivi napovedujejo medsebojno tekmovalno in polagajo obračun svojega dela. — Upajmo, da bo med njimi tudi kolektiv Mestnega muzeja. V počastitev VI. kongresa KPJ Jugoslavije bo predal javnosti novourejeno galerijo slik na ptujskem gradu v II. nadstropju. Velik uspeh v delu pa bo mogel brez dvoma pokazati tudi v snujočem se etnografskem oddelku. T. U.

SOVRAZNO RAZPOLOŽENJE NAPRAM ZADRUŽNEMU GOSPODARSTVU JO JE SPRAVILO PRED SODIŠČE

Trnovska vas, 23. sept. (LP). O škodi, ki jo je trpela tukajšnja KDZ v letošnjem juliju po krivdi Muršak Marije (1899) iz Čmrle št. 2 s tem, da je ta z zadržno njive pokradla 160 ovsenih snopov, je 17. septembra t. l. razpravljalo ptujsko okrajno sodišče ter obsodilo Muršakovo na 6 mesecev strogega zapor, upoštevajoč okolnost, da je bila leta 1948 obsojena na 4 leta strogega zapor zaradi podpiranja razbite križarske skupine.

Muršakova se je na razpravi zagovarjala, da je rabila oves za kokoši in da ji ostanek zaplenjenega posestva ne zadošča, da bi si na njem pridelala kar potrebuje.

Vse dosedanje početje Muršakove kaže, da nima volje sprijazniti se z družbenim razvojem v naši domovini, zaradi česar so ji dobrodošla razna škodovanja, vendar je v vsem tem med ljudstvom osamljena in se mora pokoriti socialističnim zakonom.

Kako se je „sveta“ katoliška cerkev borila proti čarovništvu

PO »LJUDSKI PRAVICI«

(Nadaljevanje in konec)

Konec 14. stoletja je v katoliški cerkvi prišlo do razkola in dolgo — 20 do 30 let — so vladali sočasno po dva do trije papeži, ki so se med seboj anatimizirali in drug drugega izobčevali iz katoliške cerkve skupaj z narodi, ki so jim vladali. To je silno omajalo ugled papežev in cerkve; v teku 15. stoletja je bilo treba mnogo naporov, da bi se ugled vsaj nekoliko upostavil. Skoraj vsi papeži 15. stoletja se trudijo, da bi svojega duhovnega otroka — inkvizicijo — obdržali in ji razširili pristojnost na račun čarolništva. Pri tem so sholastični zgradili spet nov lik čarovnika in mu dali vsa obeležja krivoverca. Tako je bilo mogoče vsakega krivoverca obsoditi zaradi čarolništva. S tem so vsi čarovniki in čarovnice prili pri udarec inkvizicije in bili izpostavljeni vsem strahotam inkvizicijskega sodišča.

Vse te strahote teh znanstvenih zablod, t. j. uradne katoliške znanosti, so morali najhujše občutiti na svojih kožah ubogi prebivalci v gorskih krajih, zlasti v Pirenejih in Alpah, kamor

so se umaknili ostanki krivovercev.

V alpeških dolinah Svice, Italiji in Franciji pride v 15. stoletju do prvih množičnih preganjanj čarovnikov in čarovnic na podlagi nove znanosti o čarolništvu, in to v zvezi s preganjanjem Valdenzov, ki so se umaknili v gore. Baje so se stari Valdenzi izrodili v čarovnike in čarovnice. V 15. stoletju je vsaj 8 papežev izdalo bule, v katerih pripovedujejo o novih čarolnikih in čarovnicah. S temi bulami je inkvizicija dokazovala obstoj organizacije čarovnikov in čarovnic v alpeških dolinah in začela z množičnimi procesi.

Bula Inocenta VIII. iz leta 1481 pomeni začetek preganjanja čarovnic v sosednjih področjih Nemčije pa tudi dalje. To je prva papeževa bula, ki je bila tiskana v 1000 izvodih in je zato bilo njeno delovanje mnogo ugodnejše kakor sicer. Bula Inocenta VIII. je dvignila sholastično znanost o sekci čarovnikov in čarovnic na stopnjo verske dogme.

V drugi polovici 15. stoletja so evropski učenjaki spoznali znanstvene pridobitve starih

Grkov, posebno na področju prirodnih znanosti.

Kakor so se razvijala mesta in naraščalo meščanstvo, tako se je razvijala tudi meščanska kultura, ki je bila vse bolj in bolj nasprotna fevdalni. Posebno je meščanska kultura cvetela v Italiji, kjer so se mesta najprej gospodarsko in politično okrepila. V 14. stoletju se začela v mestih kulturno gibanje, ki se imenuje humanizem in renesansa. Pomenilo je pravo revolucijo v književnosti, umetnosti in znanosti, nastal je nov pogled na svet. Medtem ko je fevdalna sholastična znanost samo proučevala odnos človeka do boga in smatrala življenje človeka na zemlji samo za pripravo na življenje na onem svetu, so humanisti usmerili znanost in umetnost k človeku in njegovemu zemeljskemu življenju. Življenje je postalo v vseh svojih oblikah središče zanimanja in predmet proučevanja. Silkarstvo in kiparstvo predločuje moč in lepoto človeškega telesa, znanost proučuje njegovo razumno, čutno in telesno življenje. Humanisti ponovno odkrivajo svetu pozabljene pridobitve stare grške znanosti, ki dajejo novo pobudo za vsestransko uspešno delo pri proučevanju prirode, kar je kmalu dalo sijajne rezultate. Izum tiska je omogočil širjenje znanstvenih odkritij med širše sloje. Tako so bili ustvarjeni pogoji, da znanost proučuje pri-

rodne pojave, da v prirodnem dogajanju odkriva vse več prirodnih zakonitosti in tako razbija vse oblike praznovestnosti v ljudskih množicah. Toda sholastična znanost pod papeževno zaščito se vedno trudi zadušiti vse napredno znanstveno delo in ljudskim množicam zastruplja zavest z vero v veliko naraščanje hudičeve oblasti nad človekom, oblasti, ki jo iz dneva v dan izvršuje vse večja armada čarovnikov in čarovnic. V ta namen brezobzirno izkorišča verska čustva vernikov; ali morajo verjeti v obstoj čarovnic ali pa jih proglašajo za krivoverce.

* V „nemotilje“ bui papeža Inocenta VIII. iz leta 1484 beremo dobesedno: „Zelo veliko oseb obložen sploh se misli na svoje zvečanje, se oddaljuje od katoliške vere, splošno greši s hudičevim meškanjem in ženskega spola in s svojimi čarolnijami, pesmimi, zaklinjanji in z drugimi odvratnimi sredstvi ter čarolnicami in obredi, prevarami in zločinu kviri la uničuje porode žena, mladice, živino, plovce zemlje, gorzide in sadje, pa tudi moške in ženske, vreden in tovarno živino ter druge domače živali moči s strahovitimi notranjimi in zunanji bolezinami; moškam preprečuje, da bi oplojili; moškam da bi rodile; moškam, da bi opravljali svoje zakonske dolžnosti do žena, in ženskam, da bi opravljale te dolžnosti do moč.“

Leta 1487 je izšla knjiža „Kladivo čarovnic“, nekakšen učbenik ali priročnik za inkvizitorje. Napisal so jo razni oficijalni cerkveni pisatelji, zlasti škofje ter visoki predstavniki dominikanskega reda, ki so utrjevali papeževske usmeritve pri preganjanju čarovnic. Pod vplivom te knjiže je francoski cesar Karol V. izdal zakon proti čarovnicam in naročil sodnikom: „Čarovnice je treba tako dolgo mučiti, da se ji telo tako stanja,

da prodro skozi nožni žarki“. Pod vplivom te zakonodaje je izdal nadvojvoda Habsburški Karol II. proti čarovnicam zakone, ki so veljali tudi v naših krajih.

„Kladivo čarovnic“ je doživelo v letih 1487—1669 29 izdaj. Na nekem mestu v knjiži stoji: „Kaj je žena drugega kakor uničenje prijateljstva, nezbežna kazen, nujno zlo, prirodna nesreča, hitna

nevarnost, dražesten škodljivec, prirodna hudičija, prebarvana z črno barvo“. In na drugem mestu: „Nauk, da čarovnice, ki čarajo a pomočjo hudiča, v revnici so, je resničen in katoliški“. Ali so lahko otroci iz zveze s hudičem? Trditve, da se je mogoče, je tako katoliška, da se zanikane tega protivi izjavam svetnikov, svetemu izročilu in svetemu Pismu.

PETROVIČ JANEZ:

Vinogradniški kongres v Freiburgu

(Nadaljevanje)

Pot nas je vodila skozi našo prelepo Koroško. Prvi postanek na avstrijski strani smo imeli v Velikovu, kjer smo obiskali grob padlih partizanov, katerim je koroško ljudstvo postavilo zelo lep in dostojen spomenik. Težko nam je bilo ob misli, da ni dosežen cilj, za katerega so žrtvovali življenje.

Na poti skozi koroško vasi smo se počutili kot doma. Čim so naši rojaki opazili jugoslovansko zastavico na našem omnibusu, je mlado in staro postajalo in nam veselo mahaljo v pozdrav. Prav radi bi se tu in tam ustavili, a predolga pot je bila pred nami, zato smo le skozi okna uživali v pogledu na to lepo zemljo. Kljub temu, da se nam je zdelo vse tako domače, smo opazili gotove razlike. Predvsem so nam padli v oči negovani travniki in pašniki, pa tudi lepa in negovana pinčgavska živina.

Ob Vrbskem jezeru smo se ustavili k mrzlemu kosilu, kajti že ob začetku poti smo sklenili, da bomo zelo varčevali — se pravi do tiste meje, do katere je človek še vedno dostojen.

Ze okrog Beljaka so polagoma izginjale njive, mesto njih pa je bilo vse več sočnih, krasno negovanih travnikov, pregonskih pašnikov in silosnih posevkov, le tu in tam kaka njivica krompirja ob letovinskem gostišču. Bilo nam je jasno — ti ljudje živijo v glavnem od živinoreje in turizma — o čemer nam je pričala tudi množica avtomobilov in omnibusov, ki so držali sem in tja po gladki asfaltni cesti. Okolje nam je postajalo vse bolj tuje. Nič več prijaznih slovenskih domačij, temveč široko razvlečene, lesene alpske hiše.

Z velikim zanimanjem smo ogledovali lepo domovino pinčgavos — dolino Pinzgau. Vsa pokrajina nam je dokazovala,

Koncert baritonista Košir Vladimirja

V sredo 17. sept. 1952 je pel v dvorani glasbene šole v Ptuj v okviru Okrajne prosvete baritonist Vladimir Košir.

Program je obsegal narodne, partizanske in umetne pesmi ter operne arije. Pri klavirju ga je spremljal prof. Fran Luževič. Napovedovalec programa in komentator posameznih skladb je bil Rebernak Franc.

Program je bil zelo posrečeno sestavljen. Vsak poslušalec je prišel na svoj račun. Baritonist Vladimir Košir nas je s svojim mirnim, mehkim in toplim glasom ter zelo občutenim petjem prav prijetno presenetil. Publiko se je od točke do točke stopnjevala ogrevala za pevca in skladbe. Po skoraj dve uri trajajočem programu poslušalci kar niso hoteli zapustiti dvorane in so očitno kazali, da bi želeli pevca še poslušati. Smelo lahko trdim, da je ta večer dokazal, da pevec umetnik šele v razvoju, lahko doseže svojo nalogo kot posredovalec umetnosti, kadar vskladi vsebino in obliko umetnine, kadar zna v pravilnem odnosu in razmerju uporabljati mero, število in težo. In to smo lahko opazili in občutili na koncertu baritonista Koširja. Njegov mehak, topel, nepovržen in neprisiljen glas je odlična posoda, materialna osnova, v kateri se lahko razvija vsebina umetnine. Opazili smo, da je baritonist Košir v šoli odličnega mojstra-pedagoga, ki je znal v njem na eni strani izoblikovati njegovo obsežno naravno bogastvo tkiv, pevskega materiala, na drugi strani pa razvijati njemu lastno individualno svojstvenost, ne da bi mu pri tem izumetničil glas. Sem pristaš pevskovzgojne smeri, ki prosto razvija naraven glas in se nikoli ne bom mogel navdušiti za metode, ki s prevelikim forsiranjem »petja v masko« ubijajo prirodno svojstvenost in s tem jemljejo glasu naravno mehko in človeško toplino. Petje je konec koncev dvignjen govor, dvignjena recitacija, de-

klamacija, kjer so melodičen obseg, ritmika in dinamika le razširjena in bolj potencirano obdelani. Jasno je, da se mora pevski pedagog posluževati znanstvenih ugotovitev akustike, da daje glasu večjo prodornost in nasilnost, toda v pevcu ne sme ubiti dane naravne barve glasu. Prav zaradi tega je publika z navdušenjem sprejela izvajanja baritonista Koširja, ker je pel naravno občuteno in lepo.

Ne bom analiziral izvajanj posameznih točk, 15 samospetov in treh opernih arij. Lahko rečem, da so ugajale več ali manj vse. Znanca, mnogokrat slišana pesem »Mornar« je poslušalce izredno navdušila. Zelo umetniško občuteno so bile podane tri Schubertove pesmi. Lepo oblikovane so bile partizanske pesmi. Operne arije pa so bile naravnost mojstrsko zapete (arija Valentina iz Gounodovega Fausta, arija Figara iz Figarove svatbe in arija Tereza iz Carmen).

Pot k vrhovom umetnosti je težka in trda tudi za talente. Mnogo zahteva dela, truda in ljubeče poglobitve. Prepričan sem, da se bo baritonist Košir kaj kmalu povzpел v te težko dostopne vrhove umetnosti, ker mu za dosego tega cilja pogoji ne manjkajo.

Onim, ki baritonista Koširja pri zadnjem koncertu niso slišali, priporočam, da obiščejo ponovitve koncerta 2. oktobra t. l. v ptujskem mestnem gledališču. Hasl Drago.

V bolnišnici so našli pomoč

Zdravniški pomoč pri različnih opravkih in nesrečah dobljenih poškodbah v zadnjih dneh, so dobili: Vnuč Ivan iz Brezja (poškodovana noga); Zadravec Tomaž iz Ljubane (rebra); Pišek Franc iz Apač (roka in noga); Rajšp Franc iz Vitomarc (rana leve roke); Golc Martin iz Ormoža (hrbtenica); Zunkovič Franc iz Jurovc (noga); Vrabl Marija iz Stare ceste (noga); Mlakar Pavla iz Ljubstave (sin ji je stri desno roko); Sagadin Peter iz Kungote (splošne poškodbe); Stumberger Anton iz Ptuj (prsti leve roke); Kranjc Franc iz Ptuj (prsti leve roke); Kokol Mirko iz Kuka (poškodbe na rokah, ki mu jih je povzročil Plohl Franc iz Gradišča); Mahorič Franc iz Dolinča (prsti leve roke); Čeh Marija iz Pestik (roka); Radanov Bogoljub iz Ptuj (roka); Bedenik Stanko iz Planjskega (rana v prsih, povzročena od neznanega napadalca); Rakuša Franc iz Dornave (poškodbe na vratu in desni roki od noža Silak Franca in Konrada iz Brezovci); Obrn Jože iz Sloma (poškodbe z nožem v prsih in kolku od letih dveh); Čebek Jakob iz Sel (poškodbe z nožem, povzročene od Flajs Franca iz Lancove vasi); Kostanjevec Matilda iz Ptuj (leva noga); Bezjak Marija iz Gibine (poškodbe na glavi); Borko Janez iz Središča (leva roka); Toplak Stanislav iz Brega (roka); Kotnik Emilija iz Sp. Polskave (zlom roke).

PROŠNJO ZA PODORO JE VLOŽILA TUDI SAGADIN TEREZIJA IZ ZG. HAJDINE

št. 62, ki je prav tako kot Horvatova izročila svoje posestvo (2,82 ha) ter živino in pritikline svojemu sinu, sama pa bi rada še iz sredstev, ki so namenjena socialnim podporam, črpala zase delež poleg tega, da prav tako kot Horvatova prejema dvojno preživnino od svojega sina.

da sta tu človek in živina eno, odvisna drug od drugega, oba pa od tujega turista. Posebnost za nekatera naša tovariše je bil prvi sneg, ki smo ga zagledali v divje razkanih strminah Lienških Dolomitov.

Ločili smo se od prekrasne doline in zavili po strmih, vendar krasno izpeljanih serpentinah v Visoke Ture, proti Großglocknerju (Veliki Klek). Globoko pod nami se je v prvem večernem mraku izgubljala dolina Pinzgau, mi pa smo pričeli misliti na prenočišče. Zavedali smo se, da v teh krajih, ki so polni tujcev, ne bo lahko spraviti pod streho 43 ljudi, in res smo v dveh letovistiških vasih iskali streho zama. Kljub odklonilnim odgovorom hotelirjev pa smo opazili, da imajo ti ljudje v polni meri vse tisto, kar premnogim našim gostincem tako zelo manjka. Bili so prijazni in ustrezljivi; kazali so celo neko toplo skrb za nas.

Prenočišče smo našli šele v Mörttschachu, zadnji vasi pred znanim turističnim izhodiščem za Großglockner, Heiligenblut. Razkropili smo se po vsej vasi. Prebivalcem vseh teh vasi je namreč prenočevanje tujcev važen vir dohodkov — mimogrede povedano se s tem ukvarjajo tudi vsa župnišča. Kadar ni velikoga nevala, se kar trgajo za goste. Tudi tokrat so nekateri ostali brez zaslužka. Posebno se nam je smilili fantiček, star kakih osem let — bos in slabo

oblečen, ki nas je prepozno ujel, a je kljub temu moledoval, naj pridemo vendar k njim spat, ker imajo pripravljeni dve postelji.

Ko sem se že boril s spancem, mi je šinila v glavo misel, da so morali v tej vasi pred davnimi stoletji živeti naši slovenski pradedje. Zgodovina nam govori, da so se Slovenci naselili vse do Velikega Kleka, od koder so jih Bavarci počasi odirali, delno z mečem, delno s ponemčevanjem. Tudi samo ime te vasi — Mörttschach — zveni čisto nemški. Naši predniki so jo prav gotovo imenovali Moravče ali podobno.

24. avgust 1952:

Ze ob štirih zjutraj smo se kislili obrazov zbirali okrog omnibusa. Jezilo nas je oblačno nebo, ki je grozilo, da nam bo pokvarilo užitek na poti skozi enega najlepših predelov. Nekoliko dobre volje nam je vili šele sekretar lutomerskega komiteja — tov. Pavlica, ki ga je na pol v šali, na pol zares skrbelo, kaj bi rekli njegovi člani Partije, če bi izvedeli, da je prenočeval pri župniku.

V najvišji vasi na koroški strani — Heiligenblut — se je pričelo svitati in tudi nebo je že kazalo prijaznejše lice. To pa je bilo tudi vse, kar smo si trenutno želeli, zato je bila dobra volja takoj na mestu. Na žalost smo za tem ukačali nov »udarec«. Ustavili nas je uradnik

PETER MALEC:

Ptujsko gledališče pred novo sezono

Pred dnevi je začelo naše gledališče s pripravi na novo sezono, ki bo v zgodovini ptujskega gledališča še posebno zanimiva. Naše gledališče bo proslavilo letos štiridesetletnico svojega obstoja. Ob tej priliki bo izdala uprava gledališča publikacijo o ptujskem gledališču od njenih prvih skromnih, amaterskih početkov mimo kasnejših zlatih let do današnjih dni. Na slavnostni predstavi ob priliki proslave štiridesetletnice gledališča bo po uvodni svečanosti izvajal Cankarjev Kralj na Betajnovi v povsem novi inscenaciji, režiji in zasedbi glavnih vlog.

Ansambel, ki ga bo treba nujno izpopolniti, ako hočemo, da bo rasteel nivo predstav tudi navznoter in ne samo v širino, šteje danes osem stalnih članov (šest moških in dve ženski) ter tri honorarne igrance oziroma igralko. Uprava je angažirala tudi stalnega, poklicnega režiserja Petra Malca, ki se je po nekajletnem delovanju v hrvaški republiki, vrnil nazaj k slovenskemu gledališču.

Repertoarni načrt za letošnjo sezono predvideva osem novih del iz domačih, klasičnih in tuje — moderne literature ter mladinsko igrano »Rdeča kapica«. Iz prejšnje sezone bomo ponovili Schillerjevo tragedijo »Kovarstvo in ljubezen« ter zadnji Veseli spored.

I. Domača dela:

V Kralju na Betajnovi, tej naši prvi socialni drami, ki je nastala iz človeškega trpljenja, vsehsplošnega propadanja slovenskega ljudstva v času prve stopnje prodiranja kapitalizma v našo patriarhalno vas, je Cankar povedal, koliko zla je in bo prinesel kapitalizem človeštvu in kako grozna je cena, za katero je kapitalizem prišel do svojega kraljestva. To je velika progresivna drama, ki se bori za najčistejšo podobo novega človeka in novega sveta.

Cvetko Golar je v Vdovi Roslini, ki je doživela ogromne uspehe doma na vseh slovenskih poklicnih in amaterskih odrih ter tudi izven svoje domovine, pokazal na eni strani na smešnost vraževerstva, licemersko pobožnost, zopnost kmečkega računarstva in lažne morale, na drugi strani pa vidimo poštenje in zdravje mladosti ter njeno resnično ljubezen. To je poanta te priske komedije, ki je tudi vzgojno važna!

Od največjega jugoslovanskega komediografa Branislava Nušića bomo uprizorili njegovo prvo ordrslo delo, Sumljiva oseba, kjer si avtor s tipičnim gogoljevskim posmehom bridko sponisti bivega podeželskega oblastnega sreskega načelnika in pisano galerijo njegovih ponižnih kimajočih slug, zapitih in pohlevnih, usmiljenja vzbujačih kreatur. — Nušićeva dela, v katerih je avtor s šalami, smehom in dovptim govoril več kot trideset let svojemu narodu bridke in najtrše resnice o njegovih napakah in grehih, uprizarjajo še danes ta dan vsa jugoslovanska gledališča, ker so progresivna, pozitivna v smislu

posebno pa Zell am See in Kitzbühel, nam bo ostala še dolgo v prijetnem spominu. Tudi na Salzburškem nismo opazili nobene sledi o poljedelstvu — sama živinoreja, res vzorna živinoreja in letovišče za letoviščem.

Na poti skozi Tirolsko se pokrajina ni bistveno spremenila, prav tako divja — prav tako lepa. Edina sprememba je bila v tem, da je pincavec nenadoma izgubil, na nadaljni poti pa nas je spremljal montafonec.

Ker se nam je zelo mudilo, saj smo smeli v Avstriji zaradi nepredvidenih izdatkov prenočevati samo enkrat, smo se v glavnem mestu Tirolske, Innsbrucku, ustavili le bežno, potem pa spet naprej.

Vozili smo ob reki Inn proti Vorarlberski. V znanem letovistiškem kraju St. Anton smo prenočili. Ta kraj omenjam posebej zaradi tega, ker smo tu doživeli dve smešni epizodi. Cilm smo ustavili, nas je obstopilo večje število letoviščarjev. Prišli smo na najvišjo točko — Franz-Josef-Höhe — v višini okrog 2500 m (samo dobrih 300 m nižje, kot je vrh Triglav), kjer nam je pod nogami ležal ledenik Pasterze. Res veličasten pogled, čeprav se nam okras tega predela, očiak Großglockner (3796 m) ni hotel prikazati izza meglenega zastora. Od tod naprej je cesta pričela padati. Koroška je ostala za nami, bili smo že na Salzburškem. Vsa pokrajina,

razkrinkavanja jezuitstva, intrigantstva, egoizma, slavohepleja, izkoriščevalstva in drugih takih podobnih čednosti, s katerimi se ni dičila le stara beograjska družba, temveč vse naše bodro malomeščansko smetje.

II. Klasika:

Slavni španski renesančni pesnik in dramatik Lope de Vega je v svojih nešteti delih z grenkim zasmehom obračunal, prav kakor pred njim Cervantes (Don Kihot) s srednjeveškim verskim mračnjastvom in postavil spet človeka ter njegovo svobodno voljo in razum kot edino merilo vseh stvari! V svoji očarljivi komediji »Prebrisana norica«, ki je pravzaprav en sam čudovit slavošpev ljubezni, je v lahкотen južnašči čar te vesele igre vnesel polno duhovite ironije na zlaganost in puhlost propadajoče, izprijene plemiške gospode.

III. Tuja dela:

Angleški dramatik Somerset Maugham je v svoji poznani drami »Sveti plamen«, ki se godi v bogati angleški aristokratski hiši, načel zelo aktualno temo o problemu, ali je človek opravičen rešiti sočloveka muk življenja in mu iz usmiljenja in ljubezni zadati prijetno smrt. To boleče vprašanje še danes ta dan znova močno zastavlja v svetovni literaturi kakor tudi v filmu.

V drami Johnny Belinda (ki jo pozna občinstvo iz filma pod naslovom »Njen otrok«), je prikazana na zelo dramatičen način in s polno toplino plemenitost in globok socialni čut skromnega vaskega zdravnika do zapuščnega, gluhonemega dekleta in očrtno zopno, opravljivo malomeščanstvo, ki se bori na ogaben način oblatiti zdravnikovo poštenje, nesebično dobroto ter ljubezen do sočloveka. Na kraju zmagata lepota in resnica.

»Izdaja pri Novari« je drama ljubezni siromašnega švicarskega kmeta do svoje rodne zemlje in borba tega z izkoriščevalsko fevdalno gospodo. Avtor tega izredno močnega dela, ki je bilo doslej igrano že na velikih evropskih odrih, je največji sodobni švicarski dramatik Cezar Arx.

Od slavnega avstrijskega pisca ljudskih iger, Ludviga Anzenbergerja (ki je znan predvsem po svojih dramah Krivopisec in Cetra zapoved), smo izbrali njegovo na moč zabavno igrano iz kmečkega življenja »Slaba vest«, ki bo izpolnila v našem repertoarju njegov vedrejši del.

V polni meri se zavedamo, da naše gledališče ne sme biti nepristopno zaprti in zaverovano samo vase, živeti samo zase in za mesto Ptuj. Ono je okrajno gledališče in mora pomagati z nasveti kakor dejanj vsem okoliškim odrom! Le tako bo izpolnilo naloge, ki so mu postavljene v današnji socialistični izgradnji domovine, pri kulturnem dvigu našega novega človeka.

Stremimo za tem, da nam bo gledališče »sola in leca lepote in resnice, ognjišče vsega rodnega in plemenitega. žarišče domače besede, svetilke, v katerem so pred obličjem umetnosti

vsi sloji tega naroda enaki v svojem zadnjem poslanstvu, da se prerode v višje, globlje in boljše ljudi. Kot golo zabavišče nam ono ni potrebno« (F. Albreht). Prav tako pa bomo pri svojem delu vedno in radevolje upoštevali kritiko, ki bo vplivala na izločanje manjvrednega in podpiranje dragocenega; ki bo ščitila vsak resen polkus in čisti namen; kritiko, ki ima znanje, življenjsko zrelost in poštenje! Vemo, da se res prava kritika, ki mora biti propovednik resnice, šele tu začneja. Kritiko, ki piše le zaradi osebnega častihlepleja in potrebe po zaslužku, odklanjamo; kajti kritik, ki ocenjuje druge, mora raziskati in oceniti najprej samega sebe!

Okrajno gledališče Ptuj

Soboto, 27. sept. ob 20. (8.) uri Friderik Schiller: »Kovarstvo in ljubezen«, žaloigra v petih dejanjih (osmih slikah). Prva predstava te žaloigre v sezoni 1952/53. Režija Peter Malec.

Nedelja, 28. sept. ob 20. (8.) uri: Friderik Schiller: »Kovarstvo in ljubezen«.

Vabilo

V nedeljo vsj v Juršinec na vprizoritev Nušićeve komedije v treh dejanjih »Navaden človek«. Igro bo pripravila in vprizorila igralska skupina iz Rogoznice v nedeljo 28. t. m. s pričetkom ob 15. uri v prosvetni dvorani v Juršincih.

Vabi odbor.

Pričenja se jesenska setev

Ing. Zorec Egon

Jesenska setev pravzaprav ni samo nad vse važna naloga kmečkega prebivalstva, temveč življenjsko vprašanje vsega ljudstva. In če motrimo to vprašanje s tega vidika, ugotovimo, da se zanj upravičeno zanima tudi delavec, inteligent in vsak član naše ljudske skupnosti.

Posebne važnosti je to delo za naše kmetovalce. Tem je, predvsem naprednejšim, v glavnem skoraj nepotrebno govoriti o splošnoznanih tozadevnih problemih, kot n. pr., da je uspeh setve odvisen od dobrega semena, preizkušene sorte rastlin; načina obdelovanja zemlje; gnojenja, vremenskih vplivov in drugega, ker jim je to več ali manj znano. Kljub temu pa morda ne bo odveč navesti nekaj pozitivnih in negativnih strani, ki so odločilnega pomena za dobro setev in razumljivo tudi za žetev.

Imamo ljudi, ki še vedno podcenjujejo pozornost, ki jo je treba posvečati kakovosti semena. Za seme lahko služi samo zrelo, nepokvarjeno, kalivo, čisto in razkuženo zrno dobrega porekla s čim višjo hektolitrično težo. Naslednji važen faktor je plodored. Zita moramo gojiti v plodoredu, torej jih ne smemo sejati leto za letom na istem zemljišču. Posebno so občutljivi za plodored ozimna in jara pšenica, ječmen, proso in ajda. Ni pa tako občutljiva kromiza, riž in oves. Nekatera zita zahtevajo v plodoredu prva mesta, druga se zadovoljujejo z ostalimi. Najboljše mesto je prvo za gnojne ali okopavinami, eno ali več letnimi stročnicami in večletnimi travami. To mesto zagotavlja najboljše pogoje za razvoj posevka. Za pšenico je najboljši predsaček sladkorna in krma pesa, stročnice in na koncu kromiza. V naših krajih pogosto sejejo pšenico za kromizo, kar ni najpovoljnejše, posebno če gojimo pozne vrste kromize.

Slo nam je na smeh, a smo ga potlačili, da ne bi užalili tega »junaka«, ki je bil tako zelo vesel očuvane glave.

Za sobarico v hotelu smo bili prav zanimivi gostje. Kar naprej nas je ogledovala in kot avtomat ponavljala »Jugoslaaven, Jugoslaaven«, ko da ne more prav verjeti. Ing. Veselič ji je poskušal pomagati iz zadrege in ji povedal, da se z Avstrije nič več ne kregamo, saj je bil njihov zunanji minister Gruber že na prijateljskih razgovorih v Beogradu. Zelo ravnodušno nam je izjavila, da o tem človeku ne ve ničesar. Ko je nekdo od tovarišev omenil, da se je Gruber razgovarjal tudi s Titom, je s pravo otroško veselostjo vzkliznila: »Da, da, tega poznam, Tita poznam.«

Tokrat pa se nismo mogli ubraniti prešernega krohota.

25. avgust 1952

To jutro je bilo jasno in je mnogo obetalo — pravzaprav prvič, odkar smo bili na pol Planine so se polagoma umikale poniznejšemu hribovju.

Nenadoma je nekdo vzkliznil: »Morje«. Res kot pravo morje to Bodensko jezero, morje s pravimi parniki.

Na nemški meji smo kmalu opravili. Cariniki so se zanimali samo za kavo in žganje. Ta dva zatrosarinja (kg kave stane 42 Dm — okrog 4000 din), zato ju tihotapci najraje prenašajo preko meje. Pokrajina se je povsem spremenila: na levi strani ceste

Ce bi hoteli na kratko navesti najvažnejše momente okrog jesenske setve, bi morali omeniti, da je treba

1. zemljo čim prej obdelati, da se lahko obogati s hranljivimi snovmi;
2. orati zemljo vsaj 18—20 cm globoko, ali pa tudi globlje;
3. paziti na gostoto setve, ker je pregosta setev slaba, vendar tudi preredko ne smemo sejati;
4. paziti na čas setve, ker morajo biti rastline za prezimovanje dovolj krepke;
5. paziti na kakovost semena, ker je to odločilnega pomena;
6. paziti na globino setve: na lahki in vlažni zemlji globlje, na težki in suhi zemlji plitveje;
7. paziti pri uporabljanju umetnih gnojil, ki jih polovico zadržimo in polovico zabramo;

8. že v jeseni razviti plevel občistiti iz posevka, da bi spomladi med počasi razvijajočo se setvijo ne napravil še večje škode.

prelepo jezero, na desni pa vinogradi in sadovnjaki. Tudi druge izpremembe smo takoj opazili: lepše ceste in mnogo več avtomobilskega prometa kot v Avstriji. Na nekem mestu ob jezeru smo opazili celo vas čortorov. Mislili smo, da so taborniki, šele pozneje smo izvedeli, da Nemci, predvsem mladina, zelo mnogo potujejo po svoji domovini, s seboj pa jemljejo šotore, ker so tujske sobe izredno drage. Pozneje smo po vsej Nemčiji srečevali take šotorske vasi.

Kmalu za Bodenskim jezerom se je pričela pokrajina nalahno dvigati in prehajati v nemško sredogorje Schwarzwald. Ko smo pri Donaueschingenu prečkali Donavo, se nekateri tovariši niso mogli načuditi temu nedolžnemu potoku, ki ima svoj izvir v Schwarzwald.

Schwarzwald je zelo enolična, vendar na svoj način zanimiva pokrajina s položnimi pobočji. Tu je doma poljedelstvo in gozdarstvo. Nemci sami govorijo, da je ta predel v nemški kmetijski proizvodnji na najnižji stopnji. In res smo sredi velikih, arondiranih parcel, kjer so orali s traktorji, opazili tu in tam male krpe, na katerih je kmetiček pri oranju mučil sebe in svojo kravico.

Spet smo se spustili v ravnicu in slednjič Freiburg — »mesto našega pričakovanja«.

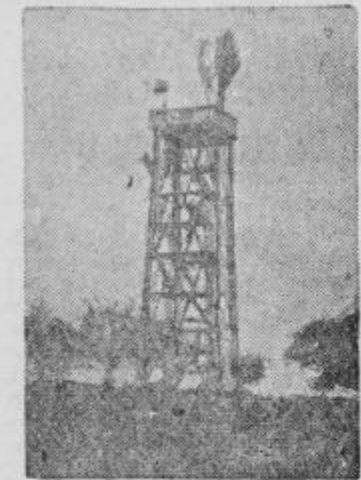
(Nadaljevanje sledi)

PRED VI. KONGRESOM KPJ

Množične organizacije v ptujskem okraju se marljivo pripravljajo na VI. kongres KPJ. Tudi mladina ne zостаja. Na čast tekmovanja se mladina ptujškega okraja poslužuje raznih oblik dela. Mladinski aktiv podjetja »Metka« v Ptuj tekmuje v dveh obratih. V Cirkovcih je mladina najprej obratunala z mladinci, ki ne spadajo v njihove vrste. Izključili so Zaliko Kmetec, ki je kvarno vplivala na mladino. Mladina Lešja je med najboljšimi v okraju. Na njihovih sestankih je živahno, pa tudi ostalo delo je razgibano. V počastitev VI. kongresa pripravila mladina v Stopercih kulturno prireditev. Tudi mladina v Majšperku pridno vadi svoj program. Ustanovili so tudi pevski zbor s 28 mladinci in mladinkami. V strelsko družino se je vključilo 41 mladincev. Razen tega so organizirali kuharski tečaj, ki ga obiskuje 50 mladinc.

IZLETNA TOČKA GOMILA

vabi turiste, izletnike in goste, da v lepih jesenskih dneh obiščejo najlepšo izletniško točko v Priekiji, posebno pa 5. oktobra.

bra, ko bo v predpoldanskih urah srečeval v vinska trgateg. Za goste bodo pripravljene gibanice, pečenka, burgundec ter druge priške dobrote.

5. oktobra vsi na Gomilo pri Juršincih!

ZNIŽANJE PRORAČUNSKIH IZDATKOV PRI OLO V PTUJU

Gospodarski svet OLO v Ptuj je na svoji zadnji seji razpravljal o uresničenju načrta dohodkov in izdatkov Okrajnega ljudskega odbora. Zaradi letošnje suše nekatere občine ne bodo mogle stooostotno izterjati predpisanih akontacij davka za leto 1952. Zaradi tega je gospodarski svet sklenil, da bo nekatere manj važne proračunske izdatke znižal in s tem uravnovesil letošnji proračun OLO.

REZULTAT TEKMOVANJA — 10-ODSTOTEN PRESEŽEK PLANA

V tekmovanju na čast VI. kongresa KPJ je delovni kolektiv tovarne metalnih izdelkov »Impol« v Slovenski Bistrici v prvih osmih mesecih izpolnil plan po količini in vrednosti s 110 odstotki. V nedeljo bodo ustanovili delavsko kulturno-umetniško društvo »Svoboda«, v katerem bodo delovale razne sekcije, kot pevski zbor in godba na pihala.

Visoki obiski Zagrebškemu velesejmu

Zagreb, 24. sept. Danes dopoldne sta obiskala Zagrebški velesejem podpredsednik zvezne vlade in zun. minister Edvard Kardelj in predsednik vlade LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarič. Na razstavnem prostoru sta se zadržala okrog dve uri in se zanimala za izdelke domačih in tujih razstavljalcev.

ŠAH

Šahovsko društvo Ptuj obvešča člane, da bo v torek, dne 30. septembra 1952 ob 19. uri v Sindikalnem domu železničarjev šahovski turnir za prvenstvo Ptuj. Za člane obvezno, ostali vabljeni.

Odbor.

KOČIJO S STREHO, v dobrem stanju, prodam. Kramberger Alojz, Skorba 4 (mlin), p. Hajdina.

LEŠJE — NAJBOLJŠI OBČINSKI KOMITE MLADINE V PTUJSKEM OKRAJU

V tekmovanju na čast VI. kongresa KPJ so se vključili tudi mladinski aktiv ptujškega okraja. Najboljše uspehe beleži doslej občinski komite mladine v Lešju, ki je imel pet študijskih sestankov, na katerih so se seznanili s V. kongresom KPJ, vsak teden po dve uri študirajo zgodovino in delo Partije. Razen tega pripravljajo na čast Kongresa dve kulturni prireditvi, marljivo pa vadi tudi tamburaški orkester. Mladinci, ki so člani Planinskega društva, so priredili izlet v Julijske Alpe, obiskali so grad Trakošan in Rogaske Slatine. Okrog 50 mladinc obiskuje trikrat tedensko kuharski tečaj, za list »Mladino« pa so pridobili 49 novih naročnikov.

PRVO (malo) ZREBANJE SREČK 34. KOLA DRŽAVNE LOTERIJE FLRJ

dne 18. septembra na Reki:	
400.000 dinarjev je zadel	srečka s števil. 597915;
200.000 dinarjev je zadel	srečka s števil. 497915;
100.000 dinarjev so zadele	srečke s števil.: 066765, 351649, 448529, 668327 in 241711.
50.000 din	793388
	174343
	268044
	498360
	420453
	555056
	593654
20.000 din	72077
	74945
	31774
	92000
10.000 din	7401
5.000 din	8395
	8695
3.000 din	4405
	7971
	6581
2.000 din	059
100 din	1

Številke na srečkah morajo odgovarjati zgoraj objavljenim. Kjer stoji pika namesto številke, tam je vseeno katera številka je na srečki.

DRUGO ZREBANJE 34. KOLA DRŽAVNE LOTERIJE

Split, 23. septembra 1952.	
Premijo 500.000 din je zadel	števil. 325907.
Premijo 250.000 din je dobila	števil. 377743.
Po 100.000 din so dobile števil.:	530282, 750830, 799039, 242606, 424908.
Po 50.000 din so dobile števil.:	113621, 081821, 676696, 323739, 576400, 194783, 724274, 353914, 364032, 766846.

Naslednje dobitke so dobile vse srečke s temile končnimi številkami:

64 dobitkov po:	
20.000 din števil. .84649	
20.000 din števil. .21831	
20.000 din števil. .08662	
20.000 din števil. .39685	
20.000 din števil. .68399	
20.000 din števil. .20507	
20.000 din števil. .84614	
20.000 din števil. .56536	
160 dobitkov po:	
10.000 din števil. .7951	
10.000 din števil. .0194	
400 dobitkov po:	
5.000 din števil. .5073	
5.000 din števil. .1722	
5.000 din števil. .8018	
5.000 din števil. .0815	
5.000 din števil. .9585	
560 dobitkov po:	
3.000 din števil. .2731	
3.000 din števil. .9501	
3.000 din števil. .0526	
3.000 din števil. .1098	
3.000 din števil. .1060	
3.000 din števil. .9702	
3.000 din števil. .5954	
1600 dobitkov po:	
2.000 din števil. .819	
2.000 din števil. .682	
8000 dobitkov po:	
1.000 din števil. .43	
8000 dobitkov po:	
500 din števil. .02	
8000 dobitkov po:	
400 din števil. .84	
16000 dobitkov po:	
300 din števil. .68	
300 din števil. .81	
80000 dobitkov po:	
100 din števil. .8	

Tolazilne dobitke po 10.000 dinarjev so dobile številke, ki so za 1 večje ali manjše kot sta številki srečk, ki sta dobili premijo, to so števil.: 325908, 325906, 377744, 377742.

Srečke za novo 35. kolo so že v prodaji z današnjim dnevom. Oktobra bo žrebanje v Mostarju in Titogradu.

ŠPORT

Reorganizacija nogometnega tekmovanja

V svrhu dviga kvalitete slovenskega nogometa, je Nogometna zveza Jugoslavije potrdila predlog Nogometne zveze LR Slovenije o ustanovitvi slovensko-hrvatske lige. S tem načinom bodo naši najboljši slovenski klubi imeli možnost igranja tekem z boljimi klubi iz republike Hrvatske ter na ta način pridobili na kvaliteti. Pa tudi slovenska nogometna publika bo prišla na svoj račun ob gledanju kvalitetnejših nogometnih iger.

Od slovenskih nogometnih klubov bodo v tej ligi igrali Odred iz Ljubljane, Rudar iz Trbovelj, Branik iz Maribora in Železničar iz Ljubljane, od hrvatskih pa Metalac iz Zagreba, Proleter iz Osijeka, Tekstilac iz Varaždina, Kvarner z Reke, Slavija iz Karlovca in Sibenik.

Bivša slovenska liga je razdeljena v vzhodno in zapadno grupo ter igrajo v vzhodni: Nafta, Mura, Drava, Aluminij, Železničar-Maribor, Kovinar-Maribor, Kovinar-Store in Kladivar iz Celja. Na ta način bomo tudi v Ptuj in Strnišče gledali lepše tekme, saj igra v tej skupini par vodilnih moštev iz bivše prve slovenske lige.

Tekmovanje se prične v nedeljo 28. t.m. in igra Aluminij doma s Kovinarjem iz Stor, Drava pa s Kovinarjem v Mariboru. Obenem se prične v nedeljo tudi mladinsko in pionirsko tekmovanje, v katerem bo sodelovala tudi SD Drava z mladinskim in pionirskim moštvom.

Nafta : Drava 4:2 (2:2)

V nedeljo 21. septembra 1952 je SD Drava iz Ptuja odigrala prijateljsko nogometno tekmo proti Nafti iz Dolnje Lendave. Moštvo Drave je zaradi poškodovanih igralcev moralo zopet nastopiti z nekaj rezervami, pa tudi Nafta ni nastopila kompletna. Zaradi tega je bila igra predvsem prvi polčas nezanimiva in ni bilo na nobeni strani videti poizrtvovalnosti in težnje za lepo in koristno igro.

V drugem polčasu sta se moštvi nekoliko razgibali in je moštvo Nafta s tehnično boljšo igro zmagovalo. Moštvo Drave je igralo slabo in sta zadovoljila le srednji napadalec in srednji krilec ter oba vratarja, ki sta se ob polčasu menjala.

Jugoslavija : Avstrija 4:2

V Beogradu je bila dne 21. septembra 1952 odigrana meddržavna nogometna tekma med reprezentancama Jugoslavije in Avstrije. To je bilo peto meddržavno srečanje po vojni. Vse dosedaj odigrane tekme pred in tudi po vojni je Avstrija odločila v svojo korist. V nedeljskem srečanju pa so naši nogometaši sicer po bolj, toda ne povsem zadovoljivi igri premagali Avstrije.

Ta uspeh naših nogometašev je zraven uspeha na olimpiadi najpomembnejši po vojni.

KRATKE VESTI

Delovni kolektiv tovarne »Edvard Kardelj« v Karlovcu je izdelal prvo serijo črpalk za črpanje transformatorskega olja. Črpalke so bile namenjene za tovarno »Rade Končar« v Zagrebu.

V avgustu letos je v reško luko vsak dan priplulo povprečno po 23 ladij. V vsem mesecu je priplulo v luko 736 ladij, izplulo pa iz nje 737. Ladije, ki so v avgustu prišlele v reško pristanišče, so imele skupno tež 163.000 brutoregistrskih ton. V tem času je priplulo v pristanišče 41 inozemskih trgovskih ladij. Največ od njih je bilo italijanskih, po tonazi pa so najbolj zastopane ameriške. V prometu blaga v prejšnjem mesecu je največ bilo žita in sicer v uvozu ter nafte. Največ pa je bilo izvoženega lesa.

Po poslednjih statističnih podatkih od 1. avgusta letošnjega leta imajo ZDA 157.369.000 prebivalcev.

V zadnjih šestih mesecih je zbežalo iz Vzhodne v Zahodno Nemčijo 10.638 mladoletnikov v starosti od 14 do 24 let. Veliko število mladincev je izjavilo, da

V vsako gospodinjstvo naše proizvode

Pralna in
toaletna
mila.
Čistilo za
kovine
„VIT“

Pralni
prašek in
„PERION“
kozmetična
sredstva in
razni
kemični
izdelki.

V najboljši kvaliteti in po najnižjih cenah

RAZPIS

Oddelek za prosveto in kulturo OLO Ptuj razpisuje sprejem kmečkih mladincev v enoletno sadjarsko - vinogradniško šolo v Podlehniku pri Ptuj.

Pogoji: dopolnjeni 17.—19. leto, opravljeni 4. razredi osnovne šole in želja po praktični in teoretični izpopolnitvi v vinogradništvu, sadjarstvu, živinoreji in poljedelstvu.

Prednost imajo mladinci iz Haloz in Slovenskih goric. Vzdrževalnina stane mesečno največ 1500 din, ki se določa po gospodarski zmoglosti staršev; najrevnejši imajo oskrbo brezplačno.

Lastnoročno napisane prošnje kolekovane s 30 din s prepisom rojstnega lista in zadnjega šolskega spričevala, s potrdilom o imovinskem stanju staršev, z naznako števila nepreskrbljenih družinskih članov in točnim naslovom je treba poslati Oddelku za prosveto in kulturo OLO Ptuj do 1. oktobra 1952.

O sprejemu, višini prispevka in priručniku šolskega pouka (predvidoma 1. novembra) bodo prijavitelci pravočasno obveščeni.

Oddelek za prosveto in kulturo OLO Ptuj

RAZPIS

Oddelek za prosveto in kulturo OLO Ptuj razpisuje sprejem kmečkih deklet v enoletno gospodinjstvo šolo na gradu Štatenberg pri Makolah.

Pogoji: dopolnjeni 17.—20. leto, opravljeni 4 razredi osnovne šole in želja po praktični in teoretični izpopolnitvi v gospodinjstvu.

Mesečna vzdrževalnina znaša največ 2000 din in se določa po gospodarski zmoglosti staršev; najrevnejši imajo brezplačno oskrbo.

Lastnoročno napisane prošnje kolekovane s 30 din s prepisom rojstnega lista in zadnjega šolskega spričevala, s potrdilom o imovinskem stanju staršev, z naznako števila nepreskrbljenih družinskih članov in točnim naslovom je treba poslati Oddelku za prosveto in kulturo OLO Ptuj do 1. oktobra 1952.

O sprejemu, višini prispevka in priručniku šolskega pouka (predvidoma 1. novembra) bodo prijavitelci pravočasno obveščeni.

Oddelek za prosveto in kulturo OLO Ptuj

KNJIGOVESNICA

PTUJ, MURSICEVA 24

Okusna izdelava — poceni!

so pobegnili zato, da bi se izognili prisilnemu vojaškemu urjenju.

Za pogozdovanje v bujskem okraju je namenjenih milijon dinarjev. Ta denar bodo porabili v glavnem za obnovo gozdov na področju Savudrije, kjer bodo do konca oktobra pogozdili 35 hektarov zemljišča.

Jugopres poroča, da je bil zamenjan s področja in izključen iz albanske Partija dela pomočnik albanskega ministra kmetijstva Barli Zenelji. Kot razlog navedajo, da se ni hotel ločiti od žene, katero je režim Envera Hodže smatral kot »politično nezanesljivo«.

Sovjetska vlada je kupila za svojega stalnega delegata v OZN Val. Zorina razkošno vilo z 38 sobami v gosposki četrti New Yorka na Long Islandu. Ureditev vile je stala že prejšnjega lastnika milijon dolarjev, Rusi pa so jo uredili še bolj luksuzno.

Zadružno trgovsko in izvozno podjetje

„Slovenske gorice“ - Ptuj

je prevzelo kleti podjetja »Slovenija vino« v Ptuj in kupuje kvalitetni vinski mošt vseh sort po najvišji dnevni ceni.

Obenem nudi visokokvalitetna štajerska in ostala sortna vina ter bela in rdeča namizna vina.

Opozarjamo še prav posebno na visokokvalitetna steklenična vina in na slivovko v steklenicah!

Sedež podjetja: PTUJ, Trstenjakova ulica 6

Bančna zveza: Narodna banka Ptuj 643-75502-3

Telefon: Ptuj števil. 1.

Poštni predal 91

RAZPIS VOLITEV

Okrajni sindikalni svet v Ptuj razpisuje v smislu čl. 39 uredbe o ustanovitvi zavodov za socialno zavarovanje in o časnem upravljanju sredstev socialnega zavarovanja in na podlagi povelja A. II. navodil k tej uredbi, volitve članov skupščine Zavoda za socialno zavarovanje za okraj Ptuj v nedeljo, dne 26. oktobra 1952. Volitve se bodo vršile od 7. do 13. ure.

Podrobnejši predpisi bodo objavljeni v prihodnjih številkah »Ptujškega tednika«. S posebnimi dopisi bodo obveščene vse sindikalne podružnice okraja Ptuj.

OSS v Ptuj

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, znancom in prijateljem našega nepozabnega, naglo preminulega

BRUSA EDIJA

iz Ptuj, Zgornji Breg števil. 44

se zahvaljujemo za izraze sožalja in tolažilne besede, vence in šopke ter spremstvo na zadnji poti na ptujsko pokopališče.

Zahvaljujemo se tudi organizaciji in odboru OF Breg ter Kegljaškemu klubu za vence, godbo na pihala SKUD-a »Jože Lacko« za odigrane žalostinke, g. Greifu, tov. Rudolfu in tov. Zorčiču pa za poslovljne besede ob odprtem grobu.

Ptuj, 26. sept. 1952.

Užaloščeni družini

BRUS in ANTOLIČ.

Cene na ptujskem trgu

za kilogram, liter ali komad

v sredo, dne 24. septembra 1952

Privatniki: špinača 40, peteršilj 40, solata 40, korenje 30, pesa (rdeča) 20, krompir 20, čebula 45, česen 60, fižol 45, solata (en-divija) 50, kumare 25, paprika 35, paradižniki 20, proso 35, oves 35, koruza 35, pšenca 35, gobe (sveže) 50—60, smetana 100—120, maslo (surovo) 300—350, hruške 15—20, jabolka 10—15, slive 30, grozdje 50, breskve 15—20, orehi 60—80, piščanci 150—400, kis (domači) 20, mleko 20, sir 50—70.

Mestno kmetijsko gospodarstvo: kaša (ječmena) 40, moka I 60, moka II 36, mleko 18, zelje 30, ohrovt 40, paprika 20, paradižniki 15, olata 30, malancani 40, kis 20, kumare 15, pesa 20.

MESTNI KINO PTUJ

predvaja od:

26. 9. do 29. 9. ameriški film:

HOTEL SAHARA;

30. 9. do 2. 10. ameriški film:

ASFALTNJA DŽUNGLA.

POZIVAMO

osebe, ki bi naj bile plačale v pekarni v Lackovi ulici kruh dražje kot din 34 za kg v času od 10. 9. t. l. dalje, naj se javijo pri upravi Mestnih pekarn, Ptuj, Hrvatski trg 4.

MALI OGLASI

Prodajam krožno žago z elektromotorjem, ležaj z osjo za cirkularno (velno), brusilno ploščo z elektromotorjem, elektr. vrtni stroj, plativoz, nosilnost 1500 kg, zapravljivek (Lincer voz), prenosno kovaško peč, škroplino za sadje in garnituro gumikoles za zapravljivek, Brus, Ptuj, Zg. Breg 44.

Društvo pravnikov, podružnica v Ptuj sklicuje sestanek za dne 2. oktobra 1952 ob 16. uri na sodišču. Vabljeni so tudi pravniki-nečlani iz celega okraja.

V vlaku Hajdina—Celje sem izgubil 2 zemljiška lista na ime Rus Ivan ter dve obveznici prvega ljudskega posojila na ime Rus Janez, Majšperk. — Najditelja prosim, da mi izgubljeni vrne na naslov: Rus Janez, delavec, Janžki vrh 23, p. Ptujška gora.

Prodajam posestvo (2 ha njiv in travnikov) ob Dravi. Krčevina št. 113, p. Grajena.

Prodajam dobro ohranjeno zložljivo železno peč (gus), pripravno za trgovski ali gostinski lokal. Naslov v upravi.

Kupim posestvo s hišo v Ptuj ali pa v okolici. Naslov v upravi lista.

Zamenjam hišo s posestvom za stanovanjsko hišo z vrtom v Ptuj ali blizu Ptuj. Vprašati v upravi.

ZAHVALA

Organom LM Desternik se zahvaljujemo, da so odstopili od kazenskega pregona zaradi neuteemeljenih žalitev. Urbanija Janez in Julijana, Desternik št. 26.

Trgovsko podjetje „PRESKRBA“

Centrala: PTUJ, Krekova ulica
Poslovalnice: PTUJ, ORMOŽ, STRNIŠČE, MAJŠPERK

Vabimo Vas, oglejte si naše zaloge, veliko izhiro in znižane cene in se prepričajte, da prodajamo dobro blago in poceni.
Vabimo KZ, obiščite naša grosistična skladišča špecerije: Slovenski trg št. 1, galanterije: Krekova ulica št. 5 in manufakture: Lackova ulica 3.

Priporočila se „PRESKRBA“, PTUJ.

Členjenim odjemalcem nudimo v vseh poslovalnicah **BOGATO IZBIRO** tekstilnega blaga, konfekcije, galanterije, čevljev, usnja, stekla in keramike, klobukov, papirja, pisarniških in šolskih potrebščin ter vse vrste špecerijskega in prehranbenega blaga.